

יא:

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים

מסורת הש"ס

עין משפט
גו' מצוה

בסמך ידים והנהו ידים דכל הפוסל התרומה מעמא ידים להיות שניות אינו אלא לקדשים כמנחה כמנחה ומיך ר"י דכך גזירה ודאי אינה היתה דמגינה אלא מקמחא כגזרו אסתא ידים שיהיו שניות (ב) הני כמו כן מקמחא על ידים הנוגעות כראשון שיהיו שניות הלך

קבה א מ"י פ"כ מ"ג
א"ת ה"מאה
ה"ל ג'
קבו ב מ"י ט"ס פ"ו
ה"ל ג'
קבו ג ט"ס ה"ל ג' :

רבינו תנאל

ואקשנין עלה ווא על
על עמא גמי קמי שהוא
שהיה, לימני ר"ע וכו'
סאין טומאה במקדש
לא ליהיב ולא ליהיב
והדין הכי אוחה הנת
שבתות ששה וזו לא גזר
לדבריהן וטומאה על הכלים
אפילו בחיץ, והכלים בכל
פיקס שהיהו היו אם
נגעו במקדש טמאין וכל
שכן במקדש, אבל הדין
שבתות טמאות, הוצרך
ר"ע לימני כי במקדש
לא גזר עליון טמאין,
ואתקין עלה רבא רבא
אשכחן דיהיב וכלים אכאת
גזרו עליון, והנין ר"י
רב גזרו בו ביום ומתן
הדין וטמאין וטמאין
הכלים שטמאין במקדש,
ומשני רבא הכי הנה
למני דאפילו בחיץ לא
טמאין, כי מאין תר
לה טומאה לטמאין וזו
נגעית הבשר בטמאין, הא
קיימא לן אין אכול טמא
כלי, והסכין כלי הוא, ואם
נאמר כיון שנגע בו המטא
נגמא הסכין מן המטא,
המטא כלי והסכין כלי הוא
ואין לה טמאין כלי ונתנו
דבריו רבא, ובגמי לחקר
על זה הבהמא מאיה דרך
טמאה הבשר, ואמרו אס
המטא עצמה שטמאה
מטא דהיישנין טמא
מטא זו טמאה היתה, אס
אמרין לא גזרו על ספק
כלים הנמצאים בירושלים,
ואוקא רב יודיה במטא
דיועה שטמאה בטמא
מת, ומצא עכשיו בבשר
שאינה ספק אלא ודאי,
ר"י ור"ב דאין אוקא
לפניהם, ורבא מתין
המטא מחוץ לירושלים
בלענה, וכי לא גזרו
טמאה על ספק כלים,
הנהיגו ספק אלא ודאי,
מחץ לירושלים גזרו, וזו
המטא מחוץ לירושלים
היה, וזו היא דאמרין
לא גזרו על ספק כלים
הנמצאים בירושלים, למה
הוצרך לאמרה, והרי טמאה
שלימה שנינו בשקלים
מ"ח כל הכלים הנמצאין
בירושלים ודך יודיה
לבת הטבילה שטמאין,
וירוקין הני ודאי טמאין
גזרו וטמאה מילתא
דלא טבילינהו בני, אמי
ספק טהורין, ואמרין
אדרבה דייק טמאין,
דקמי דרך עליה טהורין,
דמכא מילתא ודאי
הטבילה, לן אחריני בלתי
דאיכא לפיכך טמא
טמאין הן, ואפילו בספק
טמאין, ואיכא גזרו לטמא
רישא דוקא ויטמא לטמא
גזרו, מ"ד טמאין
הנמצאים דרך מברכת
הטבילה, ואין ליה דרך
עליה אן דרך יודיה,
וארתי טמאין לאשמשין
שני טמאין, וכי אין
טהורין אלא הנמצאין דרך

הני ידים שנגעו במחט שהוא ראשון
היה להם להיות שניות אלא דלן
טומאת ידים נמקדש: ונימא אין
טומאת ידים וכו' במקדש, מינה
לר"י ממה היה לו לכלי לטמא אי
ממשקין הא משקין בית מטבחיא
דכן וי"ל דר"ע היא דלמך טומאת
משקין לטמא אחרים דלוריימא א"כ
לית ליה שיהא דכן חס און נראה לו
דלר"י עקיבא יהיו דכן מלטמא כלים
וה"ח דילמא כי אמר ר"ע וכו' עדיין
לכל גזירה גזירה דלמך וגזירה דידים
לקדש כבר גזירה כדלמך דלמך דפ"ק
דשבת (ד' טו, וס) דשלמא גזר לקדש
ואינו גזרו לתרומה וי"ל דגזירה
כלים הינו דלמך דבר וי"ח דבר
דקמו לר"ע וה"ח מנא ליה לגמלא
שאין טומאת כלים נמקדש דילמא
גיימ' דבר גזרו על כלים אף נמקדש
ועת דקמי שספקין טהור טהור היה
נשית קודם גיימ' דבר שיהי מעדומו
של ר' תינא סגן הכהנים וי"ל דאס
אימא דגזרו גיימ' דבר טומאה על
הכלים נמקדש ה"ל למימי כהניא
בזוס מקוס לאשמעינן דהיה דקמי
שספקין טהור קודם גזירה נשית:
תרווייהו בו ביום גזרו, מינה
דידים לקודש ושלמא
גזרו וי"ל דר"ע א"י"ח דבר קמי שיהיה
מגזר וה"ח גיימ' דבר דבר ספקין דבי
ידים לא לר' גזרו טומאת ידים
נמקדש: ה"ח סבין דנגע במא.
וסי' למימי כלל משקין:
אין כ"י טמא כ"י, ולית ליה דבר
יהוה דנקו ליה במחט טמא
מת אלא כל מעמא לה אלא כרבי
יסי דלמך כגון שהיה פרה חסומה,
ה"ח ברשות היחיד ספקין טמא,
מינה הא לאשמיך לאוקמא
בזרות הרבים משום ידים דספקין
כרבי טמא: מכרבי האי מחט
דבר שאין בו דעת לישאל הוא, פי'
האי מחט כלי שנגעו במחט דעטומאה
לא ענין שיהא זו דעת לישאל אלא
המעמא לחודה דאס לא לן כל
טומאת מת ושך אפילו כרבי י"ח
ספקין טהור: ואמר רבי יוחנן
וכו', ה"ח לחמי דועירי דמשני
(נה ד' ה'): דמעט לעת שנגעה עושה משכח ומשכח אע"ג דמשכח
ומושך און בו דעת לישאל כשכחומיה נשואת אוחה נמטה:
לא

גזרו דכולי האי לא שנגעו מממני': בדרך אחת היו יורדין לבית הטבילה ועולין בדרך אחרת. הנמצאין בדרך היקירה טמאין דמאי בעו התם
אלא טמאין היו והיה רואה להעביטין ונפלו ממנו: דרך עליה טהורים. ונעטמין אימא טמאין כו'. ומהא ליכא למשמע מינה
דאיכא למידך מרשא הכי ומסיפא הכי ואשמעינן הן ואשמעינן הן אמוראי דלעיל דלמרי לא גזרו דרשא דוקא דקמי דכרן יודיה הא דמטמאין מיה
דכל העיר טהור וסיפא דקמי דרך עליה טהורין לא מידוך מינה הא דכל העיר טמאין אלא לאשפוקי גיימא מנזאות קאנים שהיו סמוך
לדרך יודיה ועליה ופעמים שהיו יורדין דרך אותן מנזאות ופעמים עולין והנהו טמאין מספק שהרי מתחלה טמאין היו ספק נפלו צירייה
ספק בעליה ומספקא לא נפקי מטומאה אצל שאר כלים ספק נעמאלו ספק לא נעמאלו לא גזרו עליהן מספק: כיון דאמר מר מרבי הרי הוא
כחלל. וזו נגעה טומאת מת שהוא אב הטומאה ועשה נס המחט אב הטומאה ואמאי הסכין ויהידי טהורות: אדם וכלים נמי לטמא. דכל
אב הטומאה שטמא אדם וכלים בין כלי אב אדם בין אדם כלי וכלי אדם כפרשה זאת חקת התורה כספרי(ט): עורה רשות הרבים
היא, לטומאה ואדם וסכין ספק נגעו במחט זה ספק לא נגעו והיא לה ספק טומאה כרבי דספקין טהור: ופרסין הא רבי' הו ספקין
טמא. הא דבר שאין בו דעת לישאל הוא הסכין, ולי"ג האי מחט אלא מכדי דבר שאין בו דעת לישאל הוא ואי גרסי' ליה הכי מפרשינן מכדי
העל הספק טמאה אלא כן ספק טומאות כרשות היחיד ספקין טמא ומינה מה סוטה יש בה דעת לישאל אס נעמאה אס לאו אף לה
יש בו דעת לישאל כגון אדם ספק נגע בשך ספק לא נגע דיש בו דעת שיוכלו לישאל אס נגע והוא אינו יודע ספקין טמא: כה"ל
בידי אדם. אדם היה עסוק בה ואס נגע בו הסכין נמחט על ידי אדם נגעו בו הלך אס עורה רשות היחיד ספקין טמא:
נשאלין

זכות ועונה ויזון ותקנה היא לנו מהספק קדשים שלא נגזרה גזרת
ידים נמקדש לטמא כדבר שאין טמאה אדם דהאי מחט מוקמי ליה
דלאו בר טמאי אדם הוא דלילי חוץ למקדש מטמאים ידים טומאה
כל דהו אפילו סתמן משום ידים עסקיות: ונימא. נמי וזינו שאין
טומאת כלים נמקדש מדרכין כדבר
שאין טמא מן המורה דלילי בחולין
גזרו רבנן ביה טומאה ואף על גב
דמדאורייתא טהור כדתנן גבי י"ח
דבר והאכולים והכלים שנטמאו
במשקין והכל קמי סכין טהור: ידים
קודם גזירה כלים נשנו. לטמא
מדרכין וכשהעידו עדות זו עדיין לא
נגזרה גזרת חמשים על טומאת כלים
דרבנן לפיכך לא יוכל לומר וזינו
שאין טומאת כלים נמקדש דהיה
שעמא אפי' נעמאלו נמי לא הוה:
בו ציוס. בעליית חנייה בן חזקיה בן
גרון גזירות השבת(ט) דתנן אלו פוסלין
אם התרומה: הספר. והתסי מפרש
טעמא משום תקנת פסחים שהיו
מניחין את הספרים עם התרומה
ועכברים אוחלים אותם: והדין.
אפילו סתמן אס נגע בתרומה כלל
נעילת ידים: והטעם יוס. והתסי'
פריך הא דלוריימא היא ומשני סמי
מכאן טבול יוס: אלא אמר רבא.
ודאי כבר נגזרה על הכלים מדרכין
שיטמאו במשקין ומיאו הכל ליכא
משקין והנה לטומאת סכין דלפילו
במחין שלא חשו להפסדן לא שיהא
כזה הכל טומאה לנסין דהאי סכין
דנגע במאי שיטמאוהו לא כבר ולא
מחט און יכילון לטמאו דאון אכול ולא
כלי שאינו אב הטומאה שטמאין כלים
אפילו מדרכין ולא גזרו חמשים
מדכריהם טומאה על הכלים אלא
שיטמאו מן המשקין ומשום משקא זכ
חובה: מאי עבידיה. דמטמא כרבי:
ספק מחט. לא דיענין אי טמא אי
טהור וזו מ"י היתה: א"ל ספק כרוקין.
לומר שמה של זו או של נדה הן
ורוקין(ט) אב הטומאה הן לטמא אדם
דכתיב (ויקרא טו) וזו ירוק הזב: מחט
של עמא מם. שהוא אב הטומאה
והמחט עצמו אב הטומאה דמכר
הרי הוא כחלל(ט) ולקמיה פריך אמאי
הסכין והדין טהורין אף גופו של
כסן טמא הוא אריץ עיניה והעבר
שמש דלוריימא: רבי יוס בר' אבין
אמר. לעולם ספק מחט וכגון שהיתה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים
דודאי מעמלא אחי דמשנכנסה לשם

ונימא שאין טומאת ידים בכלים במקדש
אמר רב יהודה אמר רב ואיתמא ר' יוסי בר'
חנינא ידים קודם גזירת כלים נשנו אמר
רבא והא תרווייהו בו ביום גזרו ורתנן הספר
והידיים והטבול יום והאכולין והכלים שנטמאו
במשקין אלא אמר רבא הנה לטומאת סכין
דאפי' בחולין נמי לא מטמא האי סכין דנגע
במאי אילימא דנגע בבשר הא אין אוכל
מטמא כלי ואלא דנגע במחט והא י"ח אין כלי
מטמא כלי האי מחט מאי עבידתיה אי נימא
ספק מחט והא איתמר ר' אלעזר ור' יוסי בר'
חנינא חד אמר לא גזרו על ספק הרוקין
שבירושלים וחד אמר לא גזרו על ספק
הכלים שבירושלים אמר רב יהודה אמר רב
כגון שאבדה לו מחט טמא מת והכירה
בבשר ר' יוסי כרבי אבין אמר כגון שהותירה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים: גופא
ר' אלעזר ור' יוסי בר' חנינא חד אמר לא
גזרו על ספק הרוקין שבירושלים וחד אמר
לא גזרו על ספק הכלים שבירושלים ורוקין
חנינא כלים חנינא רוקין חנינא רתנן כל
הרוקין הנמצאין בירושלים טהורין דאין משל
שוק העליון לא צריכא אף על גב דאיתחזק
זב כלים חנינא רתנן כל הכלים הנמצאים
בירושלים דרך יודיה לבית הטבילה טמאין
הא דעלמא טהורין ולטעמך אימא סיפא
רישא דוקא וסיפא לאו דוקא ולאפוקי גזירתא
ולרב דאמר כגון שאבדה לו מחט טמא מת
והכירה בבשר כיון דאמר מר ר' בחלל הרב
חרב הרי הוא כחלל אדם וכלים נמי לטמא
אמר רב אשי זאת אעמרת "עורה רשות
הרבים היא והוה ליה ספק טומאה ברשות
הרבים וכל ספק טומאה ברשות הרבים
ספקין טהור הא ברשות היחיד ספקין טמא
הוא מכדי האי מחט דבר שאין בו דעת
לישאל הוא ויכול דבר שאין בו דעת לישאל
בין ברה"ר בין ברה"י ספקין טהור משום דהוי
ספק טומאה הבאה בידי אדם ואמר רבי
יוחנן וכו': ספק טומאה הבאה בידי אדם
נשאלין

זכות ועונה ויזון ותקנה היא לנו מהספק קדשים שלא נגזרה גזרת
ידים נמקדש לטמא כדבר שאין טמאה אדם דהאי מחט מוקמי ליה
דלאו בר טמאי אדם הוא דלילי חוץ למקדש מטמאים ידים טומאה
כל דהו אפילו סתמן משום ידים עסקיות: ונימא. נמי וזינו שאין
טומאת כלים נמקדש מדרכין כדבר
שאין טמא מן המורה דלילי בחולין
גזרו רבנן ביה טומאה ואף על גב
דמדאורייתא טהור כדתנן גבי י"ח
דבר והאכולים והכלים שנטמאו
במשקין והכל קמי סכין טהור: ידים
קודם גזירה כלים נשנו. לטמא
מדרכין וכשהעידו עדות זו עדיין לא
נגזרה גזרת חמשים על טומאת כלים
דרבנן לפיכך לא יוכל לומר וזינו
שאין טומאת כלים נמקדש דהיה
שעמא אפי' נעמאלו נמי לא הוה:
בו ציוס. בעליית חנייה בן חזקיה בן
גרון גזירות השבת(ט) דתנן אלו פוסלין
אם התרומה: הספר. והתסי מפרש
טעמא משום תקנת פסחים שהיו
מניחין את הספרים עם התרומה
ועכברים אוחלים אותם: והדין.
אפילו סתמן אס נגע בתרומה כלל
נעילת ידים: והטעם יוס. והתסי'
פריך הא דלוריימא היא ומשני סמי
מכאן טבול יוס: אלא אמר רבא.
ודאי כבר נגזרה על הכלים מדרכין
שיטמאו במשקין ומיאו הכל ליכא
משקין והנה לטומאת סכין דלפילו
במחין שלא חשו להפסדן לא שיהא
כזה הכל טומאה לנסין דהאי סכין
דנגע במאי שיטמאוהו לא כבר ולא
מחט און יכילון לטמאו דאון אכול ולא
כלי שאינו אב הטומאה שטמאין כלים
אפילו מדרכין ולא גזרו חמשים
מדכריהם טומאה על הכלים אלא
שיטמאו מן המשקין ומשום משקא זכ
חובה: מאי עבידיה. דמטמא כרבי:
ספק מחט. לא דיענין אי טמא אי
טהור וזו מ"י היתה: א"ל ספק כרוקין.
לומר שמה של זו או של נדה הן
ורוקין(ט) אב הטומאה הן לטמא אדם
דכתיב (ויקרא טו) וזו ירוק הזב: מחט
של עמא מם. שהוא אב הטומאה
והמחט עצמו אב הטומאה דמכר
הרי הוא כחלל(ט) ולקמיה פריך אמאי
הסכין והדין טהורין אף גופו של
כסן טמא הוא אריץ עיניה והעבר
שמש דלוריימא: רבי יוס בר' אבין
אמר. לעולם ספק מחט וכגון שהיתה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים
דודאי מעמלא אחי דמשנכנסה לשם

ונימא שאין טומאת ידים בכלים במקדש
אמר רב יהודה אמר רב ואיתמא ר' יוסי בר'
חנינא ידים קודם גזירת כלים נשנו אמר
רבא והא תרווייהו בו ביום גזרו ורתנן הספר
והידיים והטבול יום והאכולין והכלים שנטמאו
במשקין אלא אמר רבא הנה לטומאת סכין
דאפי' בחולין נמי לא מטמא האי סכין דנגע
במאי אילימא דנגע בבשר הא אין אוכל
מטמא כלי ואלא דנגע במחט והא י"ח אין כלי
מטמא כלי האי מחט מאי עבידתיה אי נימא
ספק מחט והא איתמר ר' אלעזר ור' יוסי בר'
חנינא חד אמר לא גזרו על ספק הרוקין
שבירושלים וחד אמר לא גזרו על ספק
הכלים שבירושלים אמר רב יהודה אמר רב
כגון שאבדה לו מחט טמא מת והכירה
בבשר ר' יוסי כרבי אבין אמר כגון שהותירה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים: גופא
ר' אלעזר ור' יוסי בר' חנינא חד אמר לא
גזרו על ספק הרוקין שבירושלים וחד אמר
לא גזרו על ספק הכלים שבירושלים ורוקין
חנינא כלים חנינא רוקין חנינא רתנן כל
הרוקין הנמצאין בירושלים טהורין דאין משל
שוק העליון לא צריכא אף על גב דאיתחזק
זב כלים חנינא רתנן כל הכלים הנמצאים
בירושלים דרך יודיה לבית הטבילה טמאין
הא דעלמא טהורין ולטעמך אימא סיפא
רישא דוקא וסיפא לאו דוקא ולאפוקי גזירתא
ולרב דאמר כגון שאבדה לו מחט טמא מת
והכירה בבשר כיון דאמר מר ר' בחלל הרב
חרב הרי הוא כחלל אדם וכלים נמי לטמא
אמר רב אשי זאת אעמרת "עורה רשות
הרבים היא והוה ליה ספק טומאה ברשות
הרבים וכל ספק טומאה ברשות הרבים
ספקין טהור הא ברשות היחיד ספקין טמא
הוא מכדי האי מחט דבר שאין בו דעת
לישאל הוא ויכול דבר שאין בו דעת לישאל
בין ברה"ר בין ברה"י ספקין טהור משום דהוי
ספק טומאה הבאה בידי אדם ואמר רבי
יוחנן וכו': ספק טומאה הבאה בידי אדם
נשאלין

זכות ועונה ויזון ותקנה היא לנו מהספק קדשים שלא נגזרה גזרת
ידים נמקדש לטמא כדבר שאין טמאה אדם דהאי מחט מוקמי ליה
דלאו בר טמאי אדם הוא דלילי חוץ למקדש מטמאים ידים טומאה
כל דהו אפילו סתמן משום ידים עסקיות: ונימא. נמי וזינו שאין
טומאת כלים נמקדש מדרכין כדבר
שאין טמא מן המורה דלילי בחולין
גזרו רבנן ביה טומאה ואף על גב
דמדאורייתא טהור כדתנן גבי י"ח
דבר והאכולים והכלים שנטמאו
במשקין והכל קמי סכין טהור: ידים
קודם גזירה כלים נשנו. לטמא
מדרכין וכשהעידו עדות זו עדיין לא
נגזרה גזרת חמשים על טומאת כלים
דרבנן לפיכך לא יוכל לומר וזינו
שאין טומאת כלים נמקדש דהיה
שעמא אפי' נעמאלו נמי לא הוה:
בו ציוס. בעליית חנייה בן חזקיה בן
גרון גזירות השבת(ט) דתנן אלו פוסלין
אם התרומה: הספר. והתסי מפרש
טעמא משום תקנת פסחים שהיו
מניחין את הספרים עם התרומה
ועכברים אוחלים אותם: והדין.
אפילו סתמן אס נגע בתרומה כלל
נעילת ידים: והטעם יוס. והתסי'
פריך הא דלוריימא היא ומשני סמי
מכאן טבול יוס: אלא אמר רבא.
ודאי כבר נגזרה על הכלים מדרכין
שיטמאו במשקין ומיאו הכל ליכא
משקין והנה לטומאת סכין דלפילו
במחין שלא חשו להפסדן לא שיהא
כזה הכל טומאה לנסין דהאי סכין
דנגע במאי שיטמאוהו לא כבר ולא
מחט און יכילון לטמאו דאון אכול ולא
כלי שאינו אב הטומאה שטמאין כלים
אפילו מדרכין ולא גזרו חמשים
מדכריהם טומאה על הכלים אלא
שיטמאו מן המשקין ומשום משקא זכ
חובה: מאי עבידיה. דמטמא כרבי:
ספק מחט. לא דיענין אי טמא אי
טהור וזו מ"י היתה: א"ל ספק כרוקין.
לומר שמה של זו או של נדה הן
ורוקין(ט) אב הטומאה הן לטמא אדם
דכתיב (ויקרא טו) וזו ירוק הזב: מחט
של עמא מם. שהוא אב הטומאה
והמחט עצמו אב הטומאה דמכר
הרי הוא כחלל(ט) ולקמיה פריך אמאי
הסכין והדין טהורין אף גופו של
כסן טמא הוא אריץ עיניה והעבר
שמש דלוריימא: רבי יוס בר' אבין
אמר. לעולם ספק מחט וכגון שהיתה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים
דודאי מעמלא אחי דמשנכנסה לשם

ונימא שאין טומאת ידים בכלים במקדש
אמר רב יהודה אמר רב ואיתמא ר' יוסי בר'
חנינא ידים קודם גזירת כלים נשנו אמר
רבא והא תרווייהו בו ביום גזרו ורתנן הספר
והידיים והטבול יום והאכולין והכלים שנטמאו
במשקין אלא אמר רבא הנה לטומאת סכין
דאפי' בחולין נמי לא מטמא האי סכין דנגע
במאי אילימא דנגע בבשר הא אין אוכל
מטמא כלי ואלא דנגע במחט והא י"ח אין כלי
מטמא כלי האי מחט מאי עבידתיה אי נימא
ספק מחט והא איתמר ר' אלעזר ור' יוסי בר'
חנינא חד אמר לא גזרו על ספק הרוקין
שבירושלים וחד אמר לא גזרו על ספק
הכלים שבירושלים אמר רב יהודה אמר רב
כגון שאבדה לו מחט טמא מת והכירה
בבשר ר' יוסי כרבי אבין אמר כגון שהותירה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים: גופא
ר' אלעזר ור' יוסי בר' חנינא חד אמר לא
גזרו על ספק הרוקין שבירושלים וחד אמר
לא גזרו על ספק הכלים שבירושלים ורוקין
חנינא כלים חנינא רוקין חנינא רתנן כל
הרוקין הנמצאין בירושלים טהורין דאין משל
שוק העליון לא צריכא אף על גב דאיתחזק
זב כלים חנינא רתנן כל הכלים הנמצאים
בירושלים דרך יודיה לבית הטבילה טמאין
הא דעלמא טהורין ולטעמך אימא סיפא
רישא דוקא וסיפא לאו דוקא ולאפוקי גזירתא
ולרב דאמר כגון שאבדה לו מחט טמא מת
והכירה בבשר כיון דאמר מר ר' בחלל הרב
חרב הרי הוא כחלל אדם וכלים נמי לטמא
אמר רב אשי זאת אעמרת "עורה רשות
הרבים היא והוה ליה ספק טומאה ברשות
הרבים וכל ספק טומאה ברשות הרבים
ספקין טהור הא ברשות היחיד ספקין טמא
הוא מכדי האי מחט דבר שאין בו דעת
לישאל הוא ויכול דבר שאין בו דעת לישאל
בין ברה"ר בין ברה"י ספקין טהור משום דהוי
ספק טומאה הבאה בידי אדם ואמר רבי
יוחנן וכו': ספק טומאה הבאה בידי אדם
נשאלין

זכות ועונה ויזון ותקנה היא לנו מהספק קדשים שלא נגזרה גזרת
ידים נמקדש לטמא כדבר שאין טמאה אדם דהאי מחט מוקמי ליה
דלאו בר טמאי אדם הוא דלילי חוץ למקדש מטמאים ידים טומאה
כל דהו אפילו סתמן משום ידים עסקיות: ונימא. נמי וזינו שאין
טומאת כלים נמקדש מדרכין כדבר
שאין טמא מן המורה דלילי בחולין
גזרו רבנן ביה טומאה ואף על גב
דמדאורייתא טהור כדתנן גבי י"ח
דבר והאכולים והכלים שנטמאו
במשקין והכל קמי סכין טהור: ידים
קודם גזירה כלים נשנו. לטמא
מדרכין וכשהעידו עדות זו עדיין לא
נגזרה גזרת חמשים על טומאת כלים
דרבנן לפיכך לא יוכל לומר וזינו
שאין טומאת כלים נמקדש דהיה
שעמא אפי' נעמאלו נמי לא הוה:
בו ציוס. בעליית חנייה בן חזקיה בן
גרון גזירות השבת(ט) דתנן אלו פוסלין
אם התרומה: הספר. והתסי מפרש
טעמא משום תקנת פסחים שהיו
מניחין את הספרים עם התרומה
ועכברים אוחלים אותם: והדין.
אפילו סתמן אס נגע בתרומה כלל
נעילת ידים: והטעם יוס. והתסי'
פריך הא דלוריימא היא ומשני סמי
מכאן טבול יוס: אלא אמר רבא.
ודאי כבר נגזרה על הכלים מדרכין
שיטמאו במשקין ומיאו הכל ליכא
משקין והנה לטומאת סכין דלפילו
במחין שלא חשו להפסדן לא שיהא
כזה הכל טומאה לנסין דהאי סכין
דנגע במאי שיטמאוהו לא כבר ולא
מחט און יכילון לטמאו דאון אכול ולא
כלי שאינו אב הטומאה שטמאין כלים
אפילו מדרכין ולא גזרו חמשים
מדכריהם טומאה על הכלים אלא
שיטמאו מן המשקין ומשום משקא זכ
חובה: מאי עבידיה. דמטמא כרבי:
ספק מחט. לא דיענין אי טמא אי
טהור וזו מ"י היתה: א"ל ספק כרוקין.
לומר שמה של זו או של נדה הן
ורוקין(ט) אב הטומאה הן לטמא אדם
דכתיב (ויקרא טו) וזו ירוק הזב: מחט
של עמא מם. שהוא אב הטומאה
והמחט עצמו אב הטומאה דמכר
הרי הוא כחלל(ט) ולקמיה פריך אמאי
הסכין והדין טהורין אף גופו של
כסן טמא הוא אריץ עיניה והעבר
שמש דלוריימא: רבי יוס בר' אבין
אמר. לעולם ספק מחט וכגון שהיתה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים
דודאי מעמלא אחי דמשנכנסה לשם

ונימא שאין טומאת ידים בכלים במקדש
אמר רב יהודה אמר רב ואיתמא ר' יוסי בר'
חנינא ידים קודם גזירת כלים נשנו אמר
רבא והא תרווייהו בו ביום גזרו ורתנן הספר
והידיים והטבול יום והאכולין והכלים שנטמאו
במשקין אלא אמר רבא הנה לטומאת סכין
דאפי' בחולין נמי לא מטמא האי סכין דנגע
במאי אילימא דנגע בבשר הא אין אוכל
מטמא כלי ואלא דנגע במחט והא י"ח אין כלי
מטמא כלי האי מחט מאי עבידתיה אי נימא
ספק מחט והא איתמר ר' אלעזר ור' יוסי בר'
חנינא חד אמר לא גזרו על ספק הרוקין
שבירושלים וחד אמר לא גזרו על ספק
הכלים שבירושלים אמר רב יהודה אמר רב
כגון שאבדה לו מחט טמא מת והכירה
בבשר ר' יוסי כרבי אבין אמר כגון שהותירה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים: גופא
ר' אלעזר ור' יוסי בר' חנינא חד אמר לא
גזרו על ספק הרוקין שבירושלים וחד אמר
לא גזרו על ספק הכלים שבירושלים ורוקין
חנינא כלים חנינא רוקין חנינא רתנן כל
הרוקין הנמצאין בירושלים טהורין דאין משל
שוק העליון לא צריכא אף על גב דאיתחזק
זב כלים חנינא רתנן כל הכלים הנמצאים
בירושלים דרך יודיה לבית הטבילה טמאין
הא דעלמא טהורין ולטעמך אימא סיפא
רישא דוקא וסיפא לאו דוקא ולאפוקי גזירתא
ולרב דאמר כגון שאבדה לו מחט טמא מת
והכירה בבשר כיון דאמר מר ר' בחלל הרב
חרב הרי הוא כחלל אדם וכלים נמי לטמא
אמר רב אשי זאת אעמרת "עורה רשות
הרבים היא והוה ליה ספק טומאה ברשות
הרבים וכל ספק טומאה ברשות הרבים
ספקין טהור הא ברשות היחיד ספקין טמא
הוא מכדי האי מחט דבר שאין בו דעת
לישאל הוא ויכול דבר שאין בו דעת לישאל
בין ברה"ר בין ברה"י ספקין טהור משום דהוי
ספק טומאה הבאה בידי אדם ואמר רבי
יוחנן וכו': ספק טומאה הבאה בידי אדם
נשאלין

זכות ועונה ויזון ותקנה היא לנו מהספק קדשים שלא נגזרה גזרת
ידים נמקדש לטמא כדבר שאין טמאה אדם דהאי מחט מוקמי ליה
דלאו בר טמאי אדם הוא דלילי חוץ למקדש מטמאים ידים טומאה
כל דהו אפילו סתמן משום ידים עסקיות: ונימא. נמי וזינו שאין
טומאת כלים נמקדש מדרכין כדבר
שאין טמא מן המורה דלילי בחולין
גזרו רבנן ביה טומאה ואף על גב
דמדאורייתא טהור כדתנן גבי י"ח
דבר והאכולים והכלים שנטמאו
במשקין והכל קמי סכין טהור: ידים
קודם גזירה כלים נשנו. לטמא
מדרכין וכשהעידו עדות זו עדיין לא
נגזרה גזרת חמשים על טומאת כלים
דרבנן לפיכך לא יוכל לומר וזינו
שאין טומאת כלים נמקדש דהיה
שעמא אפי' נעמאלו נמי לא הוה:
בו ציוס. בעליית חנייה בן חזקיה בן
גרון גזירות השבת(ט) דתנן אלו פוסלין
אם התרומה: הספר. והתסי מפרש
טעמא משום תקנת פסחים שהיו
מניחין את הספרים עם התרומה
ועכברים אוחלים אותם: והדין.
אפילו סתמן אס נגע בתרומה כלל
נעילת ידים: והטעם יוס. והתסי'
פריך הא דלוריימא היא ומשני סמי
מכאן טבול יוס: אלא אמר רבא.
ודאי כבר נגזרה על הכלים מדרכין
שיטמאו במשקין ומיאו הכל ליכא
משקין והנה לטומאת סכין דלפילו
במחין שלא חשו להפסדן לא שיהא
כזה הכל טומאה לנסין דהאי סכין
דנגע במאי שיטמאוהו לא כבר ולא
מחט און יכילון לטמאו דאון אכול ולא
כלי שאינו אב הטומאה שטמאין כלים
אפילו מדרכין ולא גזרו חמשים
מדכריהם טומאה על הכלים אלא
שיטמאו מן המשקין ומשום משקא זכ
חובה: מאי עבידיה. דמטמא כרבי:
ספק מחט. לא דיענין אי טמא אי
טהור וזו מ"י היתה: א"ל ספק כרוקין.
לומר שמה של זו או של נדה הן
ורוקין(ט) אב הטומאה הן לטמא אדם
דכתיב (ויקרא טו) וזו ירוק הזב: מחט
של עמא מם. שהוא אב הטומאה
והמחט עצמו אב הטומאה דמכר
הרי הוא כחלל(ט) ולקמיה פריך אמאי
הסכין והדין טהורין אף גופו של
כסן טמא הוא אריץ עיניה והעבר
שמש דלוריימא: רבי יוס בר' אבין
אמר. לעולם ספק מחט וכגון שהיתה
פרה חסומה וצאה מחוץ לירושלים
דודאי מעמלא אחי דמשנכנסה לשם

זכות ועונה ויזון ותקנה היא לנו מהספק קדשים שלא נגזרה גזרת
ידים נמקדש לטמא כדבר שאין טמאה אדם דהאי מחט מוקמי ליה
דלאו בר טמאי אדם הוא דלילי חוץ למקדש מטמאים ידים טומאה
כל דהו אפילו סתמן משום ידים עסקיות: ונימא. נמי וזינו שאין
טומאת כלים נמקדש מדרכין כדבר
שאין טמא מן המורה דלילי בחולין
גזרו רבנן ביה טומאה ואף על גב
דמדאורייתא טהור כדתנן גבי י"ח
דבר והאכולים והכלים שנטמאו
במשקין והכל קמי סכין טהור: ידים
קודם גזירה כלים נשנו. לטמא
מדרכין וכשהעידו עדות זו עדיין לא
נגזרה גזרת חמשים על טומאת כלים
דרבנן לפיכך לא יוכל לומר וזינו
שאין טומאת כלים נמקדש דהיה
שעמא אפי' נעמאלו נמי לא הוה:
בו ציוס. בעליית חנייה בן חזקיה בן
גרון גזירות